

Zaburzenia psychotyczne, do których należy schizofrenia, to jedne z najcięższych i najbardziej upośledzających chorób psychicznych, które oddziałują na myśli, percepcję, emocje oraz interakcje społeczne chorego. Do głównych objawów tych zaburzeń zalicza się tzw. objawy pozytywne takie jak urojenia i omamy oraz objawy negatywne tj. wycofanie społeczne, zubożenie uczuciowe czy anhedonię. Coraz więcej badaczy uważa, że kluczową cechą tej choroby są tzw. anomalie self czyli zniekształcone doświadczanie samego siebie obejmujące m.in. zatarcie granic między własnym Ja a światem zewnętrznym oraz poczucie, że myśli są anonimowe lub nie są „moje”. Zgodnie z najnowszymi badaniami anomalie występują nie tylko u osób chorujących na schizofrenię, ale są także obecne w różnym nasileniu u osób znajdujących się w grupie ryzyka rozwoju psychozy.

Pomimo niewątpliwego znaczenia anomalii self dla rozumienia mechanizmów psychozy, wciąż niewiele wiadomo na temat podłoża i dynamiki tych doświadczeń. Celem badań zaplanowanych w projekcie będzie sprawdzenie czy traumatyczne wydarzenia życiowe oraz zniekształcenia poznawcze (błędy jakie popełniamy gdy myślimy i wyjaśniamy zjawiska) mają znaczenie dla powstawania anomalii self.

W ramach projektu przebadamy 6000 osób z populacji trzech polskich miast, spośród których wyłonimy 200 osób z wysokim ryzykiem rozwoju psychozy. Grupa ta zostanie kompleksowo zbadana pod kątem anomalii self, stanu psychicznego, historii wydarzeń traumatycznych i zniekształceń poznawczych. Po 12 miesiącach osoby te ponownie wezmą udział w badaniu w celu uzyskania odpowiedzi na pytanie czy anomalie self mają znaczenie w przewidywaniu ewentualnego rozwoju psychozy (lub innych zaburzeń psychicznych).

Uzyskane wyniki pozwolą uzupełnić wiedzę na temat mechanizmów rozwoju psychozy oraz szybkiego identyfikowania osób w grupie ryzyka tej choroby.